

Î N C H E I E R E

28 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea, Dumitru Mardari

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Întreprinderea de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa” și reprezentantul Olgăi Tudor, avocatul Aureliu Scorțescu, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Olga Tudor împotriva Întreprinderii de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilire în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, a indemnizației pentru concediu medical și a penalității pentru întârzierea achitării plăților salariale, compensarea pierderilor cauzate prin neachitarea la timp a salariului și repararea prejudiciului moral, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La data de 21 august 2014, Olga Tudor a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa” cu privire la anularea ordinului de concediere și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a menționat că, la data de 25 iulie 2014, prin ordinul nr. 290-p, a fost concediată din funcția de contabil-șef al ÎS „Moldatsa” în temeiul art. 86 alin. (1) lit. p) din Codul muncii.

Consideră că, ordinul pârâtei enunțat este ilegal, deoarece pentru a concedia salariatul în temeiul enunțat, trebuie să fie stabilite și aplicate față de acesta sancțiuni disciplinare pentru încălcarea gravă a obligațiilor de muncă, pe cînd astfel de sancțiuni nu au fost aplicate în privința sa pe toată perioada de muncă la această întreprindere din 25 aprilie 2009 pînă în prezent.

Susține că, ordinul pârâtei nr. 97-p din 10 martie 2014 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, în care au fost invocate aceleași temeiuri ca și în ordinul de concediere, a fost anulat prin ordinul pârâtei nr. 146-p din 10 aprilie 2014, astfel, temeiurile de concediere invocate de pârâtă sunt declarative și lipsite de suport juridic.

Afirmă că, concedierea sa a început încă de la data de 27 decembrie 2013, când a fost suspendat contractul individual de muncă prin ordinul pârâtei nr. 607-p din 27 decembrie 2013 pînă la data de 27 ianuarie 2014.

Relevă că, de la sfîrșitul lunii decembrie 2013 și pînă la concedierea sa au fost întocmite nenumărate rapoarte și note informative, care nu denotă altceva decît persecutarea sa continuă pentru eliberarea funcției.

Solicită anularea ordinului pârâtei nr. 290-p din 25 iulie 2014 cu privire la concedierea salariatului și încasarea de la pârâtă a sumei de 50000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral.

La data de 04 noiembrie 2014, Olga Tudor a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând anularea ordinului pârâtei nr. 290-p din 25 iulie 2014 cu privire la concedierea salariatului, restabilirea sa în funcția de contabil-șef la ÎS „Moldatsa” și încasarea de la pârâtă a prejudiciului material ca urmare a absenței forțate de la muncă, începând cu data de 04 august 2014 pînă la data restabilirii în funcție, a indemnizației pentru concediul medical pentru perioada 25 iulie 2014 – 01 august 2014 în sumă de 4688,72 de lei, a penalității de întârziere pentru reținerea indemnizației pentru concediul medical, a sumei de 50000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 40000 de lei.

Ulterior, Olga Tudor a depus cerere de modificare a pretențiilor, solicitând încasarea de la pârâtă a sumei de compensare a pierderilor cauzate prin neachitarea la timp a salariului și a penalității în mărime de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere, începând cu data de 25 iulie 2014, cu indexarea sumei prejudiciului material din 25 iulie 2014 pînă la data executării hotărârii, precum și cerere de majorare a cuantumului pretențiilor, solicitând încasarea de la pârâtă a sumei de 150000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 03 august 2015 s-a admis parțial acțiunea.

S-a anulat ordinul Întreprinderii de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa” nr. 290-p din 25 iulie 2014 cu privire la concedierea salariatului.

S-a restabilit Olga Tudor în funcția de contabil-șef la Întreprinderea de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa”, începând cu data de 25 iulie 2014.

S-au încasat de la Întreprinderea de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa” în beneficiul Olgăi Tudor indemnizația pentru concediul medical pentru perioada 25 iulie 2014 – 01 august 2014 în sumă de 4688,72 de lei, salariul mediu pentru absența forțată de la muncă pentru perioada 04 august 2014 – 03 august 2015 în sumă de 493935,25 de lei, suma de 40000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10000 de lei.

S-a încasat de la Întreprinderea de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 15158,71 de lei.

În rest s-a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Prima instanță, dispunând anularea ordinului Întreprinderii de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa” nr. 290-p

din 25 iulie 2014 cu privire la concedierea salariatului și restabilirea Olgăi Tudor în funcția de contabil-șef la Întreprinderea de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa”, începând cu data de 25 iulie 2014, și-a argumentat concluzia prin faptul că, ordinul pârâtei nr. 290-p din 25 iulie 2014 este ilegal, emis contrar prevederilor art. 209 din Codul muncii, deoarece din momentul comiterii abaterii disciplinare imputate Olgăi Tudor și pînă la aplicarea sancțiunii disciplinare – eliberare din funcție au trecut mai mult de 6 luni.

De asemenea, prima instanța, încasând de la Întreprinderea de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa” în beneficiul Olgăi Tudor sumele enunțate, și-a argumentat concluzia prin aplicarea art. 2 alin. (4) din Legea nr. 289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, pct. 6 și 7 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 108 din 03 februarie 2005 și art. 90 alin. (1), (2) lit.a) și (3) din Codul muncii.

Totodată, prima instanță, respingînd pretenția cu privire la încasarea penalității pentru întîrzierea achitării plăților salariale, și-a argumentat concluzia prin faptul că, pretenția în sensul formulat nu se încadrează în dispozițiile reglementate de art. 330 alin. (2) din Codul muncii, astfel, fiind lipsită de suport legal, iar respingînd pretenția cu privire la compensarea pierderilor cauzate prin neachitarea la timp a salariului, și-a argumentat concluzia prin faptul că, pierderile cauzate de neachitarea la momentul stabilit a salariului se compensează prin indexarea obligatorie a salariului neachitat și se referă la sumele datorate, fie pentru munca efectiv prestată în favoarea unității în cazul cînd salariatul continuă să muncească, fie pentru privarea ilegală de dreptul de a munci în cazul constatării acestei încălcări prin legătură cauzală cu situația cînd întreprinderea nu a achitat salariul persoanei eliberate, pe cînd la caz, asemenea situație nu a fost stabilită.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015 s-au respins apelurile declarate de Olga Tudor și Întreprinderea de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa” și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

La data de 22 februarie 2016, Întreprinderea de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și parțială a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri.

În motivarea recursului a invocat că, instanțele judecătorești, la examinarea pricinii, au apreciat arbitrar probele prezentate și au interpretat eronat prevederile art. art. 209 alin. (2), 329 alin. (1) și 330 alin. (1) lit. b) din Codul muncii, ale pct.6 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 108 din 03 februarie 2005 și ale art. 1423 alin. (1) și (2) din Codul civil.

Susține că, instanțele judecătorești greșit au încasat în beneficiul intimatei cheltuielile de asistență juridică, deoarece cheltuielile de asistență juridică

suportate de intimată și solicitate de a fi încasate din contul recurenteii nu își găsesc confirmare prin înscrisurile anexate la dosar.

La data de 02 martie 2016, reprezentantul Olgăi Tudor, avocatul Aureliu Scorțescu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și modificarea hotărârii primei instanțe prin încasarea prejudiciului material pentru perioada 04 august 2014-03 iulie 2015 în mărime de 493935,25 de lei, a penalității în mărime de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere din suma de 4688,72 de lei, începând cu data de 04 august 2014 pînă la data executării hotărârii judecătorești, a coeficientului de inflație din suma de 493935,25 de lei pînă la data executării hotărârii judecătorești, a sumei de 150000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 40000 de lei.

În motivarea recursului a invocat că, instanțele judecătorești, la examinarea pricinii, au încălcat normele de drept material și, anume, art. 90, 145 alin. (1), (2) și (4), 327 alin. (1), 329 alin. (1) și (2) și 330 din Codul muncii.

Prin referința depusă la data de 25 martie 2016 reprezentantul Olgăi Tudor, avocatul Aureliu Scorțescu a solicitat declararea recursului înaintat de Întreprinderea de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa” ca fiind inadmisibil, iar prin referința depusă la data de 15 aprilie 2016 Întreprinderea de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa” a solicitat declararea recursului înaintat de reprezentantul Olgăi Tudor, avocatul Aureliu Scorțescu ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile au fost depuse în termen, or, din materialele pricinii rezultă că, recurențele au luat cunoștință de decizia instanței de apel la data 12 ianuarie 2016 (f. d. 55, 63, vol. II), iar cererile de recurs au fost depuse de Întreprinderea de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa” și reprezentantul Olgăi Tudor, avocatul Aureliu Scorțescu la data de 22 februarie 2016 și, respectiv, la data de 02 martie 2016 (f. d. 50, 58, vol. II).

De asemenea, completul consideră că, recursurile declarate de Întreprinderea de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa” și reprezentantul Olgăi Tudor, avocatul Aureliu Scorțescu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la normele de drept citate.

Argumentul invocat în recurs de recurenta Întreprinderea de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa” precum că, instanțele judecătorești, la examinarea pricinii, au apreciat arbitrar probele prezentate nu poate fi reținut, deoarece la caz, instanțele judecătorești au apreciat probele în corespundere cu exigențele art. 130 din Codul de procedură civilă.

Nu pot fi reținute nici argumentele invocate în recursuri precum că, instanțele judecătorești au încălcat normele de drept material și, anume, art. 90, 145 alin. (1), (2) și (4), art. 209 alin.(2), 327 alin.(1), 329 alin. (1) și 330 din Codul muncii, pct. 6 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 108 din 03 februarie 2005 și art. 1423 alin. (1) și (2) din Codul civil, deoarece în speță, instanțele judecătorești au aplicat elocvent normele de drept, care guvernează raportul juridic litigios.

De asemenea, nu poate fi reținut nici argumentul invocat în recurs de recurenta Întreprinderea de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa” precum că, cheltuielile de asistență juridică, încasate de instanțele judecătorești din contul său, nu își găsesc confirmare prin înscrisurile anexate la dosar, deoarece prin ordinul de plată nr. 086162 din 05 noiembrie 2014, anexat la materialele dosarului, se confirmă cheltuielile de asistență juridică suportate de Olga Tudor (f. d. 195, vol. I).

Astfel, instanța de recurs notează că, Întreprinderea de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa” și reprezentantul Olgăi Tudor, avocatul Aureliu Scorțescu nu au invocat nici un argument în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 parag.1 al Convenției nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (*cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25.02.1995, nr.26561/1995*)

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, din conținutul cererilor de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de declarare a recursului.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recursuri nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Întreprinderea de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa” și reprezentantul Olgăi Tudor, avocatul Aureliu Scorțescu ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. 432, art. 433, art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursurile declarate de Întreprinderea de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „Moldatsa” și reprezentantul Olgăi Tudor, avocatul Aureliu Scorțescu se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Dumitru Mardari